

TALVISOTA KUHMOSSA

JR 25 2.ELINTARVIKEKOLONNAN SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2014

T 1932

2.E-kol/JR 25

SOTAPÄIVÄKIRJA**27.1.1940 – 15.4.1940**

- 27.1.1940 02.00 Tuli käsky kolonnan siirrosta Ylävaltimon kansakoululta Nurmekseen, josta saatiin lähemmät ohjeet käsketyin marssin jatkosta.
- 04.00 Aloitettiin marssi.
- 09.00 Pysähdys ja aamutee Hovilassa. Vaihdettiin neljä hevosta. Vihollisen lento-toiminta oli vilkasta.
- 11.00 Lähtö Hovilasta.
- 13.00 Porokylässä, jossa kolonnan johtaja vänrikki Ryhänen otti yhteyden km pääl-likkään.
- 16.00 Lähtö Porokylästä.
- 20.00 Ruokailu Petäiskylässä ja lepo. Hevoset ovat tottumattomia pitkiin marsseihin, ovat kovin rasittuneita. Miesten mieliala on virkeä.
- 23.00 Lähtö Petäiskylästä.
- 28.1.1940 06.00 Kolonnan johtaja otti yhteyden eläinlääkintäluutnantti Brobergiin Mujejärvellä, joka määräsi kolonnan majapaikaksi Raunioahon tienhaarasta kahden kilo-metrin päässä olevan talon, vastapäätä Hev.Sp:tä.
- 11.00 Kolonna perillä majapaikassa.
- 14.00 Viisi hevosta kersantti Väänäsen käytössä ETP:ssä.
- 16.00 Kolonnan johtaja otti yhteyden kapteeni Nurmelaan Lapiovaarassa. Nurmela määräsi kolonnan majapaikaksi jo yllä olevan.
- 18.00 Kolonnan johtaja tiedusteli luutnantti Björklundin kanssa II pataljoonan ETP:n sijoitusta Koiravaarassa.
- 29.1.1940 Tapahtui täydennys II pataljoonan os. T:lle 15 hevosella. Viisi hevosta sotilas-mestari Ruokojärven käytössä polannetien ajossa.
- 30.1.1940 Täydennys 15 hevosella II pataljoona os.T:lle. Viisi hevosta sotilasmestari Ruokojärven käytössä.
- 18.00 Kolonnan johtaja otti yhteyden kapteeni Nurmelaan Lapiovaarassa ja ehdotti 1.E-kolonnan kutsumista rintamalle, koska pataljoonan välimatkan pidenn-tyessä ei 2.e-kolonnan hevoset kestä marssia.

- 31.1.1940 E-täydennys 15 hevosella.
- 1.2.1940 1.E.kol. saapui Lapiovaaraan
- 3.2.1940 Tapahtui täydennys. II pataljoonalle 10 hevosella, osasto Ruotsalolle 15 hevosella ja osasto T:lle kolmella hevosella. Vihollisen ilmatoiminnan takia täydennysmarssit siirrettiin illaksi.
- 4.2.1940 1.E vei muonat. 2.E-kolonnassa aloitettiin miehistökorsujen valmistaminen.
- 5.2.1940 E-täydennys osasto R:lle (Ruotsalo) 15 hevosta, osasto T:lle 3 hevosta, II pataljoonalle 10 hevosta ja Pion.liik. joukkueelle yksi hevonen.
- 6.2.1940 E-täydennyksen suoritti 1.E-kol. 2.E-kol:ssa jatkettiin miehistökorsujen valmistamista. Kirkas päivä. Vihollisen ilmatoiminta oli erittäin vilkasta.
- 7.2.1940 E-täydennys osasto R:lle 15 hevosta, osasto T:lle 4 hevosta, II pataljoonalle 10 hevosta ja Pion.liik. 1 hevonen. Neljä hevosta oli luutnantti Björklundin käytössä.
- 8.2.1940 E-täydennyksen suoritti 1.E-kol. 2.E-kolonnasta vaihdettiin kaksi sairasta hevosta Sai.Sp:stä terveisiin. Jatkettiin miehistökorsujen valmistamista.
- 9.2.1940 E-täydennyksessä 15 hevosta osasto R:lle, 4 hevosta osasto T:lle, 10 hevosta II pataljoonalle ja 1 hevonen Pion.liik. joukkueelle. Kolonna oli Koiravaarassa 20 minuuttia ilmasuojassa. Mitään erikoisen mainittavaa ei tapahtunut.
- 10.2.1940 E-täydennyksen suoritti 1.E-kolonna. 2. E-kolonnassa valmistui kaksi 10 miehen korsa. Toisten korsujen tekoa jatkettiin.
- 11.2.1940 Havaittiin kolonnan kuormista, jotka olivat edellisenä iltana kuormattu ja viety Lapiovaaran pohjoispuolella olevalle alueelle huoltoteltalle metsikköön, anastetun 30 kg voita ja 17 kg makkaraa. Asiaa tutkittiin kolonnassa perusteellisesti, mutta mitään ei ilmaantunut. Kolonnan johtajan mielipiteen mukaan anastuksen on tehnyt yöllä huoltotiellä liikkunut, jonkin toisen yksikön porukka. Muonan vienti suoritettiin entiseen tapaan yhtä suurella hevosmäärällä.
- 12.2.1940 E-täydennyksen suoritti 1.E-kolonnan porukka. 2.E-kolonnassa jatkettiin jäljellä olevien korsujen valmistusta. Illalla täytettiin kuormat ja vietiin yöksi Lapiovaaran pohjoispuolella olevaan metsikköön.
- 22.45 Havaitti kolonnan vartiomies punaisia raketteja ammuttavan kolonnan majoituksesta länsi suunnassa. Kolonnan johtaja teki havainnosta ilmoituksen kapteeni Nurmelle. Vihollisen lentotoimintaa oli melkein koko yön.
- 13.3.1940 Vietiin muonat yksiköille sekä havaittiin taaskin anastetun neljä purkkia malkkia pioneeri ja liikennejoukkueen kuormasta. Aikaisemmin päivällä lähti kapteeni Nurmela kaskystä sotilasmestari Ruokojärven johtama partio tehtävänä ottaa selvää edellisenä yönä havaituista valomerkeistä. Partio oli koottu 1 ja 2.E:n kolonniin miehistä.
- 14.2.1940 Valoisan ajan takia siirtyi kuormaus klo 18.00. Kaksi hevosta päivällä luutnantti

luutnantti Björklundin käytössä.

Saatiin valmiiksi loput miehistön korsiista, joista oli nyt valmiina 5 ja joihin majoitettiin päiväksi 1+5+42 mietä. Yöt miehet halusivat edelleen viettää talossa. Hevoset pidettiin päivällä korsiujen lähellä olevassa metsikössä.

- 17.30 Palasi edellisenä iltana lähtenyt partio. Partio ei havainnut mitään erikoista.
- 15.2.1940 Tilattiin ATP:stä neljä hevosta kranaatinheittimen ammusten vientiin toiseen pataljoonaan.
- 18.30 Lähti, vihollisen ilmatoiminnan takia, e-täydennykseen 15 hevosta osasto Ruotsalolle, 10 hevosta toiselle pataljoonalle, 4 osasto T:lle ja 1 hevonen Pion. ja Liik. joukkueille. Ja taaskin havaittiin roistojen käyneen kuormilla. Tällä kertaa oli viety 10 kg sokeria.
- 22.15 Teki kolonnan johtaja ehdotuksen kapteeni Nurmelalle, että sekatavara ajoneuvot viedään yöksi kolonnan majapaikalle. Tähän suostuttiin.
- 16.2.1940 E-täydennyksen suoritti 1.E-kolonna. 2.E-kolonnasta kolme hevosta sotilasmestari Ruokojärven käytössä.
- 18.00 Kuormaus ETP:ssä. Osasto R:lle 16 hevosta. Osasto T:lle 4, II pataljoonalle 11 ja Pioneeri-, ja Liikennejoukkueelle yksi hevonen.
- 17.2.1940 Suoritettiin muona ja rehutäydennys yksiköille kommelluksitta. Kuormista ei puuttunut tavaraa.
- 18.2.1940 23.00 Kolonnan vartiomies havaitsi jälleen valomerkkejä samalla suunnalla kuin aikaisemminkin.
- 18.15 Täytettiin kuomat ETP:ssä sekä vietiin Lapiovaaran pohjoispuolella olevaan metsikköön.
- 19.2.1940 18.00 lähtö e-täydennykseen. Päivällä vihollisen lentotoiminta oli vilkasta jota jatkui iltaan saakka. Hevosia oli mukana saman verran kuin 17.2.1940.
- 20.2.1940 Aloitettiin hevoskorsiujen teko majapaikan lähellä olevaan metsikköön. Kaksi hevosta sotilasmestari Ruokojärven sekä yksi hevonen luutnantti Björklundin käytössä.
- 21.2.1940 Saatiin kolonnaan uusia varusteita.
- 18.00 Lähtö e-täydennykselle. 15 hevosta R:lle, 10 hevosta II pataljoonalle, neljä osasto T:lle, yksi Pion ja liik. joukkueille ja viisi Lie.H.K:lle.
- 22.2.1940 Jatkettiin hevoskorsiujen tekoa. Kolme hevosta ATP:n käytössä. Vihollisen ilmoitointi oli vilkasta. Illalla täytettiin kuomat ETP:ssä entiseen tapaan.
- 23.2.1940 Vietiin muonat eteen. Toisen pataljoonan luona vihollisen hävittäjä ampui valjuovilla rintaman päällä. Kolonnaa ei lentäjä huomannut.
- 24.2.1940 Jatkettiin hevoskorsiujen tekoa. Kovan maan ja kallion takia on korsiujen tekoon käytetty räjähdysaineita. Illalla suoritettiin ETP:ltä kuormaus 32:lle hevoselle.

25.2.1940		Hevoskorsujen teossa on koettu hankaluutta maankovuuden ja kivisyyden takia.
	18.00	Lähtö täydennykselle.
26.2.1940		Muonan viennin suoritti 1.E.kolonna. 2.E-kolonaassa jatkettiin hevossuojan valmistamista. Illalla oli kuusi hevosta ATP:n käytössä. Vaihdettiin yksi sairas hevonen Hev.Sp:tä terveeseen.
27.2.1940	18.20	Lähtö eteen. 16 hevosta osasto R:lle, 10 toiselle pataljoonalle, 4 osasto T:lle ja yksi Liikenne ja Pioneerijoukkueelle.
28.2.1940		Kolonnasta 5 hevosta ja miestä ATP:n käytössä. Loput miehistä oli hevossuojan teossa.
29.2.1940		Vihollisen lentotoiminta oli erittäin vilkasta. Eräs vihollisen hävittäjästä kierteli kauan kolonnan majapaikan yläpuolella jonka jälkeen kääntyi itään.
	18.00	Lähtö eteen.
1.3.1940		Hevoskorsujen valmistamiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota, koska oli saatu tietää, että yksiköiden hevosia oli kuollut vihollisen pommituksissa. Kuusi hevosta oli ATP:n käytössä. Illalla kuormaus ETP:ssä.
2.3.1940	16.00	Vallitsevan lumipyryn takia lähti kolonna eteen klo 16.00.
	17.30	Kolonna oli ilmasuojassa Osasto T:n EJP:n kohdalla. Muuten ei erikoista.
3.3.1940		Saatiin valmiiksi ensimmäinen viiden hevosen korsu. Illalla kuormaus ETP:ssä entiseen, rauhalliseen tapaan.
4.3.1940		Tapahtuneen täydennyksen jälkeen havaittiin, ettei kuormista, sen jälkeen kun sekatavara kuormat olivat siirretyt kolonnan majapaikalle, enää ollut puuttunut tavaraa. Tämä todistaa, että tavarat oli anastettu Lapiovaaran pohjoispuolella olevassa metsikössä. Muuten oli rauhallinen päivä.
5.3.1940		Kuormaus illalla ETP:ssä. Neljä hevosta ATP:n käytössä.
6.3.1940		Kolonnan johtajan sairauden takia kolonnan eteen johti kuormastoaliupseeri alikersantti Väänänen. Kaikki hyvin.
7.3.1940		Toinen viiden hevosen korsu saatiin valmiiksi. Suurinta haittaa tuottaa kolmannen joukkueen hevoscorsu, joka on hakattava kokonaan kallioon.
8.3.1940		Kuultiin huhuna, että suomalaiset olisivat neuvottelemassa Moskovassa. Huhuun ei uskottu, vaan tukahdutettiin se heti alkuunsa.
	18.00	Lähtö eteen.
9.3.1940		Hevoskorsujen teko jatkettiin entistä kiireemmällä vauhdilla. Illalla kuormattiin ETP:llä. Viisi hevosta ATP:n käytössä.

- 10.3.1940 Saatiin valmiiksi kolmas hevoscorsu neljää hevosta varten.
- 17.30 Lähtö eteen. Kaksi hevosta oli sotilasmestari Ruokojärven käytössä. Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta. Löydettiin lentolehtisiä. Niitä luettaessa ne saivat aikaan yleistä hilpeyttä kuten aikaisemminkin kerroilla.
- 11.3.1940 Hevoscorsuja vahvistettiin edelleen.
- 17.30 Kuormaus ETp:llä.
- 12.3.1940 Täydennys eteen tapahtui kommelluksitta. Aikaisemmin päivällä tuli puhelinsanoma, jossa kiellettiin lentolehtisten kerääminen, koska Laatokan pohjoispuolella olivat miehet saaneet niistä ärsytystä käsiinsä ja silmiinsä. Kolonnan johtaja kielsi miehiä niitä keräämästä.
- 13.3.1940 Heti aamulla jatkettiin hevoscorsujen tekoa. Vihollisen ilmatoiminta oli vilkasta.
- 10.30 Tuli puhelinsanoma vihollisuuksien lopettamisesta kello 11.00. Sota loppui.
- 14.3.1940 Tapahtui täydennys eteen entiseen tapaan.
- 15.3.1940 Kuormausta ei suoritettu enää. Hevoset ovat levossa koko päivän.
- 16.3.1940 12.30 Lähtö täydennykselle. Joukkoja palasi rintamalta.
- 23.3.1940 Kolonnan johtaja lähti lomalle.
- 27.3.1940 Kuormaston päällikkö määräsi 15 hevosta III pataljoonan käyttöön, 13 hevosta II pataljoonan käytettäväksi ja 13 hevosta seuraa marssilla II pataljoonaa.
- 29.3.1940 Alikersantti Väänäsen johdolla oli 13 hevosta Pankajärvellä ja majoittui sinne.
- 4.4.1940 Kolonnan johtaja saapui lomalta.
- 5.4.1940 Kolonnan johtaja tiedusteli kuormastoaliupseerin, alikersantti Väänäsen kanssa kolonnalle majapaikan Saarivaaran kansakoululta, johon kolonna koottiin ja majoitettiin luokkahuoneisiin.
- 11.4.1940 Eläinlääkintäluutnantti Syväri tarkasti kolonnan hevoset. Kuusi hevosta määrättiin kotiutettavaksi. Aikaisemmin oli kotiutettu kolme hevosta tiineenä.
- 15.4.1940 2.E-kolonnan kohdalta sota sujui rauhallisesti – aivan liian rauhallisesti.

K Ryhänen
2.E-kol. joht.

